

קונטרס

חיים קלים

יגלה עצות לאדם, איך יזכה לחיות חיים קלים בזה העולם העובר, ואיך יכול לשמר עצמו מפל רע ופרענות בעולם.

*

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבינו,
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה "ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: עַל-יְדֵי שְׂאָדָם
מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֹבוֹת, יְדִידוֹת,
נֶעַם, זִיו הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִוָּדַע
שֶׁאֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּבְכָל
תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁאֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם,
עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְחַיּוֹת חַיִּים קָלִים,
כִּי אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת, וְעַל-יְדֵי
אֲמוֹנָה זֹכָה לְחַיּוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים,
וְלִכֵּן הַזֶּהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל
אֲמוֹנָה, וְאָמַר שְׁמִי שֵׁשׁ לוֹ אֲמוֹנָה
— חַיּוֹ חַיִּים.

(אמרי מוהרא"ש חלק ב', סימן תסד)

קונטרס חיים קלים

א.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר בזה העולם יכולים לחיות "חיים קלים" ונעימים, ערבים ומתקים, או חס ושלום, חיים מרים ומרורים פלענה, מלאי צרות, יסורים ומכאובות, והבחירה בידיך, כמו שכתוב (דברים יא, כו – כח): "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, את הברכה אשר תשמעו אל מצוות הוי"ה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום, והקללה אם לא תשמעו אל מצוות הוי"ה אלהיכם, וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם" וגו', הינו אם האדם בוחר בטוב, וחוזר בכל יום, בכל שעה ובכל רגע בתשובה שלמה אליו יתברך, ושומע אל מצוותיו יתברך, ומקים

את כל אשר מצוה הקדוש־ברוך־הוא, ומתמיד בתורה הקדושה, ומדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, על־ידי־זה יכול לעבור את חזיו ולזכות ל"חיים קלים", חיים נעימים, חיים ערבים ומתקים עד מאד, ואם, חס ושלום, הוא חוטא ומתרחק ממנו יתברך, ואינו שומע למצוותיו יתברך, אלא מזניח את יהדותו, ובורח אל כל מיני הבלי העולם באמונות פזביות, על־ידי־זה נמשכת עליו קללה, שכל מה שעושה אינו מצליח ואינו עולה בידו, וחי חיים מרורים ומקללים.

ועל־כן ראה, אהובי, בני היקר, מה לפניה, הלא הבחירה בידך, אם תשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, אז תזכה לחיות "חיים קלים" ונעימים, ואם לא תחזור בתשובה אליו יתברך, ותתרחק מאמונתו יתברך, חס ושלום, על־ידי־זה יהיו לך חיים מקללים, מלאי צער ומכאובים, ויסורים מרים וקשים תסבל. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך עכשו בידך, ותאמר לעצמך מה שהנה הנה, מה שעבר עבר, מהיום והלאה אני רוצה לחזור בתשובה אליו יתברך, ומקבל על עצמי לקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואזכה באמת לדבק את עצמי בו יתברך, ודבר זה תלוי בידך, ואל תחשב שמבקשים ממך דברים

גְּדוּלִים, אֲלֵא שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכָל שְׂאֵתָה צָרִיךְ הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׂתַזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתָּ וּפְגַמְתָּ, אֶת אֲשֶׁר חָטָאתָ, עֲוִיתָ וּפְשַׁעְתָּ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי שְׂתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכָל מֵה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ לֵךְ וּבִרַח לָךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲזוֹ תִרְאֶה אֵיךְ שְׁכָל הַחַיִּים הַמְקַלְלִים וְהַמְרִירִים וְהַמְרוֹרִים כְּלַעֲנָה יִתְהַפְּכוּ לָךְ ל"חַיִּים קִלִּים", חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, עֲרָבִים וּמְתַקִּים, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי תִקְףָה הָאֱמוּנָה שְׂאָדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ, כִּי כְּשֶׂאָדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִוֹדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הִיא, אֲזוֹ כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ כְּבָר חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרִי, כִּי אֵין לָךְ עוֹד טוֹב בְּזֵה הָעוֹלָם כְּמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לְהֶאֱמִין אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם כְּפוּי לְאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מְלַמְטָה אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מְלַמְעָלָה (חֲלִין ז:), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאֵין

מלכות נוגעת במלכות חֲבֵרְתָהּ אֶפְלוּ כַּמְלֵא נִימָא (יומא לח.), וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׂמִיָּא מִנּוּ לִיה, אֶפְלוּ מִשְׁרָה קָלָה וּפְחוּתָה גַם-כֵּן מִהַשְׁמִים נוֹתְנִים לוֹ (בְּרָכוֹת נח:), וְאִזּוּ כְּשֶׁתְּבָרַר לָךְ יְדִיעָה זֹו, אִזּוּ לֹא תִתְעַצְבֵּן וְלֹא תִפְלֵ בְּפִחַ שְׁלֵ הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא תִבְרַח יוֹתֵר טוֹב אֲלִיו יִתְבָּרַךְ, וּתְפָרֵשׁ שִׁיחָתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוּה, כְּפִי שְׂאֵדָם מֵאֲמִין, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אִזּוּ הוּא מְרַבֵּה לְהִתְפַּלֵּל, לְדַבֵּר, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הֵרִי הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְחִיוֹת "חיים קלים", הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ אֶל הָעֲצָה הַנְּכֹנֶה הַזֶּה לְדַבֵּר אֲלִיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וַיִּשְׁרֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת שְׂכִינְתוֹ עֲלֶיךָ, וַיְהִיֶּה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיֶּיךָ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְקַבֵּל דְּבָרִים אֵלוֹ, וּמְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, שְׂאִזּוּ דִיִּקְא יְחִיָּה "חיים קלים" בְּזוּה הָעוֹלָם. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, שְׁזֵה הַנְּסִיוֹן שְׁלָךְ אִם לְקַבֵּל דְּבָרִים אֵלֶה וּלְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, לְהִתְלוֹצֵץ מֵהֶם, וְלִחְשֵׁב כְּאֵלוֹ סֶתֶם בְּאִתִּי לְפִתּוֹתְךָ וּלְדַבֵּר עַל לְבָבְךָ, שְׂאִזּוּ בְּאִמַּת תְּרַגֵּישׁ חַיִּים מְרוֹרִים, כִּי כָבֵד הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּישָׁב אֶת עֲצֻמְךָ אַחַת וּלְתַמִּיד, אֵילוֹ חַיִּים עוֹבְרִים עֲלֶיךָ בְּזוּה הָעוֹלָם, מֵהַ הַרוּחַת עִם הַכְּפִירוֹת

והאפיקורסות, הספקות והעקמומיות שיש לה נגדו יתברך, שאתה הולך בדרכי עקלקלות, ואתה עוקר את עצמך מהאמונה הקדושה, ואינך מקים את מצוותיו יתברך, אלא חס ושלום, אתה מחלל שבת ואוכל טרפות ונבלות, ועובר על כל התורה בלה, אל מה הביאו אותך הדברים המרים הללו, רק אל חיים מרים ומרוזים, שאבדת את כחך, את כספך ואת כל אשר לך, ואתה מסתובב עכשו מלא צער ומכאובים, לא-כן אהובי, בני היקר, אם תחזור עכשו בתשובה שלמה, ותאמר: "מספיק לרדף אחר יצרי הרע, אחר החברים הרעים שלי שמוליכים אותי שולל, ואזכה מהיום והלאה לדבק את עצמי באין סוף ברוך הוא יתברך שמו", על-ידי-זה תזכה להתחיל לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים, ועולמך תראה בתייך, שתרגיש את עצמך עוד בזה העולם כדגמת העולם הבא, כי בזה שאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, ומדבר עמו יתברך, על-ידי-זה מרגיש רוחניות חיות אלקותו יתברך בזה העולם, הן אמת שאורך זמן רב עד שזוכים לזה, כי האדם מחמת רב חטאיו ועוונותיו ופשעיו המרבים שעשה בזה העולם, בנה מחיצה בינו לבינו יתברך, אך אם יהיה עקשן גדול לקיים את כל זה, ולדבר בכל יום רק אליו יתברך, ולהמשיך את עצמו תמיד אל האין

סוף ברוך הוא, על-ידי-זה יתפרדו כל פועלי און, ושום מחיצה לא תוכל להפריד בינו לבינו יתברך, כי אפלו חומות ברזל ומחיצות נחשת לא תפרדנה בין נשמות ישראל להקדוש-ברוך-הוא, והכל אחיזת עינים, אם האדם רק מדבק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, אז הכל נעשה כלא, וזוכה לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים; אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

ב.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, שבזה העולם עובר על כל אחד ואחד ירידות ונפילות, קטנות וחלישות הדעת, וסובל צרות ויסורים ועגמת נפש, הן מעצמו והן מאחרים, מבית ומבחוץ, ואין לה אדם שאין לו איזו צרה או משבר בחייו, ועל-כן עוברים עליו חיים מרורים ממות, ומסתובב בעולם התהו והדמיון, ואינו יודע איך לצאת מזה, ובאמת אחר ישוב הדעת שאדם זוכה לישוב את עצמו, אז יכול להבין ולהשפיל, אשר אין זו תכלית, כי ההכרח לעבר את זה העולם, כי העולם הזה הוא רק מעבר עד שיגיע אל ביתו הנצחי, ועל-כן כשאדם מישב את דעתו, ויודע אשר כל העולם הזה הוא רק מעבר לעבר את זה העולם, ולהגיע למחז

חפצו — העולם הבא, אז מהפך את כל המרירות, הצרות והיסורים שלו לשמחה ולהרחבת הדעת, ואי אפשר להגיע לזה אלא על-ידי שיתחיל לדון את עצמו תמיד לכף זכות, כי טבע האדם שמסתכל על כל דבר רק שחור, ונדמה לו כאלו אין צריכים אותו, וכאלו כבר אינו שוה שום דבר, אשר זה מכביד לו את החיים, שמרגיש חיים מרים ומרורים פמות, אבל תכף-ומיד כשאדם ימצא בעצמו נקדות טובות, ותמיד יסתכל על הצד החיובי שבחיים, וידון את עצמו לכף זכות, ולא ישפיל את עצמו, ואדרבה יחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו, דיקא אז יתחיל לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים, כי אי אפשר לזכות לחיות "חיים קלים", אלא על-ידי שדן את עצמו תמיד לכף זכות, ואינו מחפש להשפיל את עצמו ולשבר ולבטל את רצונותיו, כי באמת לכל בר ישראל יש רצונות וכסופים להתעלות בתכלית העליה, אף מחמת שאדם רגיל לשבר את עצמו, על-ידי-זה הוא עוקר את עצמו משני העולמות; ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, ודן את עצמו לכף זכות, שאז יתחיל לחיות "חיים קלים", ערבים ונעימים, והעקר לזכות לזה למצא בעצמו נקדות טובות, הוא על-ידי שיחפש אחר שרש

חיותו, הינו שְׁתָּמִיד יִבְקֹשׁ ויִחַפֵּשׂ מֵהַתְּכָלִית שְׂבָא אֶל זֶה הָעוֹלָם, וְלָמָּה בָּא אֶל זֶה הָעוֹלָם, וּמָה יֵשׁ לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז כְּשִׁיתוּדַע לוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהֵוָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל הַחַיִּים הֵם רַק מַעֲבָר לְעֹבֵר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְעוֹלָם הַבָּא, כְּשִׁיגִיעַ לְיַדִיעָה זֹו, אִז בְּאַמַּת יִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת "חַיִּים קְלִיִּים", עֲרָבִים וּמְתַקִּים.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, הַיִּקָּר, לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּמְשֹׁךְ אֶל הַצֵּעַר וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, רַק תְּדוּן אֶת עֲצָמָךְ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים הַנִּגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּזֶה שְׁתִּדוּן אֶת עֲצָמָךְ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֹו עֲצָה לְשֹׁבֵר אֶת עֲצָמָךְ וּלְבַטֵּל אֶת כַּחַךְ וּיְכַלְתֶּךָ, וְלוֹמַר לְעֲצָמָךְ אֲבַד מְנוּס וְתִקְוָה, אֵין זֹו עֲצָה כָּלֵל, רַק אֲדַרְבֶּה זֶה עַקֵּר הַכְּשָׁלוֹן בְּחַיִּים, וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְזְכוּת לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְדוּן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ רַק נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְאִז יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, פי בזה העולם, יכולים לעבר בנקל ולחיות חיים טובים, אם רק זוכה להיות מקרב אל הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, המגלה את אמתת מציאותו יתברך בגלוי בזה, אשר עדין לא היה בעולם, פי מי שזוכה להתקרב לצדיק האמתי המגלה את אמתת מציאותו יתברך, על-ידי-זה מאיר על עצמו אור וזיו, חיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ואז מכל מה שרק עובר עליו, הוא בורח אליו יתברך. ועליך לדעת, כי בכל דור ודור הקדוש-ברוך-הוא שתל צדיקים אמתיים, אשר הם מגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך; ולכן, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים, ראה לקרב עצמך אל הצדיקים שבדור הזה, ותאמין שגם בדור הזה יש צדיקים אמתיים הדבוקים בו יתברך בדבקות אמת, ויכולים להאיר עליך אור וחיות, זיו ודבקות הבורא יתברך שמו, עד שעל-ידי-זה תצא גם אתה מצרותיך ויסוריך, מריריותיך והרפתקאותיך, ותזכה גם-כן להמשיך על עצמך ערבות, נעימות, ידידות, זיו שכונת עזו יתברך, אף עליך לדעת, כי יש נסיונות קשים ומרים להתקרב לצדיקי הדור, כי

זֶה לְעֶמֶת זֶה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבָּרָא אֶת
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וַיִּגְדָּא דִּילֵיהּ, שְׁהֵם יָסִיתוּ וַיִּדְיָחוּ אֶת
 הָעוֹלָם, וַיִּכְסּוּ וַיַּעֲלִימוּ אֶת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם שֶׁבְּדוֹר
 הַזֶּה מֵאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם, וְתַכְלִית הַהַפּוּךְ יֵרָאוּ עֲלֵיהֶם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּלֵם יִתְפָּסוּ בְּרִשְׁתָּם, וַיִּתְרַחֲקוּ מֵהַצְּדִיק,
 כִּי הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הַמְּגֻלָּה תָּמִיד אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְרוּצָה לְהַחֲדִיר "חַיִּים קְלִים", עֲרָבִים וּמְתֻקִּים
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עֲלֵיהֶם מִתְפַּשְׁטִים מְאֹד הַלְשׁוֹן-הָרַע
 וְהַרְכִּילוֹת, הַלִּיצָנוֹת וְהַמְחַלְקֵת, הַמְרִיבוֹת וְהַהֲסָתוֹת,
 וְלִכְן הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם תִּזְכֶּה
 לְקַצֵּת שְׂכָל וְדַעַת, וְתִתְבּוֹנֵן מָה עָבַר עָלֶיךָ כְּכֹר בְּחַיֶּיךָ,
 וּמִי עָזַר לָךְ עַד עַכְשָׁיו, וְאִז תִּתְבּוֹנֵן שְׂאִין לָךְ אֵף
 אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם שֶׁבְּדוֹר
 הַזֶּה הַמְשַׁתְּדָלִים לְהָאִיר בְּךָ תִּקְוָה טוֹבָה אִיךָ לְצֵאת
 מִהַבּוֹר וְהַחֲשֵׁף וְהַשְׁקֵר שְׁנַפְלֵת בָּהֶם, וְאִיךָ תִּזְכֶּה לְעֵלוֹת
 בְּמַעְלוֹת הַתּוֹרָה, הִירָאָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ;
 וְעַל-כֵּן רֵאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לֹא לֵהִיּוֹת בְּטָלָן, רַק
 תַּחֲפֹשׂ יוֹמָם וְלַיְלָה אַחַר צְדִיקִים אֲמִתִּיִּם, שְׂיֵשׁ בְּכַחַם
 לְהַעֲלוֹת גַּם אוֹתָךְ מִהַבּוֹר וְהַחֲשֵׁף וְהַשְׁקֵר שְׁנַפְלֵת לְשֵׁם,
 וְהֵם יְכוּלִים לְהָאִיר גַּם עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם תִּמָּסַר
 אֶת נַפְשְׁךָ לְחַפְשָׁם וּלְבִקְשָׁם, אִז תִּזְכֶּה לְמַצָּאם, כִּי
 הַעֲקָר תְּלוּי בְּמַסִּירוֹת נַפֶּשׁ, לְמָסַר אֶת נַפְשְׁךָ מְאֹד

מאד לא להסתפל ולא לשמע אל כל אלו המדברים על הצדיקים כל דבר רע, ואז אם תחפץ באמת לשוב אליו יתברך, אז יאיר לך הקדוש-ברוך-הוא את האמת, כי מי שחפץ באמת, הקדוש-ברוך-הוא פותח לו את העינים שימצא את האמת. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, להתקרב לצדיקי הדור שבידור הזה, ותשמר את עצמך מאד מאד לא לדבר על אף אחד, כי אף פעם לא תדע מי הוא הצדיק האמתי שבידור הזה, ועל-כן למה לך להפגס בלשון-הרע ורכילות וליצנות ופטרפוטי דברים שמדברים המון-עם הקלים, הריקים והפוחזים, אתה ברח לך מהם כמו שבורחים מאש שורפת, ותאמין בכל הצדיקים האמתיים שבידור הזה, ועל-ידי-זה דיקא תזכה לזכות ל"חיים קלים", אמתיים ונצחיים, כי על-ידי הלמודים העמקים שיש בין הצדיקים האמתיים שבידור הזה ובין הצדיקים שבכל דור ודור, על-ידי-זה גם אתה יכול לזכות להתקרב אליו יתברך, ולכן ראה לעשות כל מה שבכחך להתקרב לצדיקים אמתיים, ותברח מכל מיני לצים, ואז תזכה שגם עליך ימשכו "חיים קלים", ערבים ומתקים, כי הם המאירים את זיו שכונת עזו יתברך בעולם, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לחפש ולבקש אחר צדיקים אמתיים שבכל דור ודור,

וּלְמִסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְבוֹא אֵלֵיהֶם, כִּי עַל יָדָם יְכוּלִים
 לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִפְתּוֹחַ אֶת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת
 וּלְהִתְבוֹנֵן וּלְהִשְׁכִּיל בְּאוֹר זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרִי
 מִי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים, שְׂאֵז וְדִיקָא
 יִזְכֶּה לְחַיּוֹת "חַיִּים קְלִים" וְאֲמִתִּיִּים, עֲרָבִים וּמְתַקִּים,
 אֲשֶׁרִי לוֹ.

ד.

בְּנִי! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְחַיּוֹת "חַיִּים קְלִים" בְּזֶה
 הָעוֹלָם, רְאֵה לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת, כִּי כָּל הַחַיִּים
 הַמְרוּרִים שֶׁנִּתְּהוּוּ לְאָדָם, הֵם רַק כְּשִׂמְחֻזִּיק בְּמַחְלָקָת,
 וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׂיֵשׁ מְשֻׁפָּחוֹת שְׁכָל-כֶּךָ מְמַרְמְרִים שָׁם
 אֶחָד עַל זולתו, וּבְכַעַס וּבְרָצִיחָה, עַד שְׁכָל חַיִּיהֶם
 מִתְּהַפְּכִים לְחַיִּי גִיּוֹנוֹם, וּמְרִים לָהֶם מְאֹד הַחַיִּים, וְכָל
 הַמְשֻׁפָּחָה בְּמְרִיבוֹת וּבְקִטְטוֹת אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וּמְדַבְּרִים
 זֶה עַל זֶה, וְיוֹצְאִים מְזֶה כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עֲגָמַת
 נֶפֶשׁ וּמְרִירוֹת, וְהַהוֹרִים סוּבְלִים חֲרָפוֹת וּבּוֹשׁוֹת מִכָּל
 הַמְשֻׁפָּחָה, וְהַכֹּל בָּא מִחֲמַת שְׂמִחֻזִּיקִים בְּמַחְלָקָת;
 וְעַל-כֵּן אֶהוּבִי, בְּנִי הַיְקָר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְחַיּוֹת "חַיִּים
 קְלִים" וּמְתַקִּים, רְאֵה לֹא לְהִחְזִיק בְּמַחְלָקָת, וְתִהְיֶה
 וְתִרְן, וְתִמִּיד תִּרְאֶה שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינְךָ לְבֵין מְשֻׁפָּחֶתְךָ,
 וְאֵז תִּרְאֶה אִיךָ שְׁכָל הַחַיִּים יִשְׁתַּנוּ לְךָ לְ"חַיִּים קְלִים";

וזכור דבר זה, כי בני-אדם גורמים לעצמם רעה בחנם, שמחזיקים במחלקת בשעת שמחות, וזה מוסיף שמן על האש, וגורמים לעצמם כל מיני מרירות, לא-כן כשאדם זוכה לדבק את עצמו רק בו יתברך, ואינו חושב משום ברירה שבעולם, והוא תמיד ותן, ואינו מסתפל על שעשו לו עולות בחיים, רק מוחל לכלם ולכל המשפחה, ומשתדל בכל מיני אפנים שבעולם שיהיה ביניהם שלום ואהבה, אחוה ורעות, על-ידי-זה יחיה "חיים קלים", ערבים ומתקים, וכל המשפחה תהיה רק בשמחה; ועל-כן אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לחיות חיים קלים, ראה להשלים עם כל משפחתך, ואל תחזיק במחלקת, כי לא כדאי לחיות בצורה כזו כל החיים, להיות ממרמר ולחשב חשבוננו על העבר ולנקם בהם, כי אתה הורס את החיים שלך לגמרי, ועל-כן אם אתה רוצה לחיות חיים קלים ונעימים, ראה להיות רק בשלום עם כל המשפחה, ותשמחם ותבדחם, ותשתדל שמצדך לא תהיינה שום מריבות וקטטות במשפחה, כי כל הצרות והמרירות שעוברות על בני-אדם הן רק, כשיש מחלקת ומריבות ונקמות במשפחה, ועל-כן עשה מה שתעשה שיהיה רק שלום, שמחה ואהבה במשפחתכם, ואז תצליח תמיד, ותזכה לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים.

ה.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לחיות "חיים קלים", ערכים ונעימים, עליך להרגיל את עצמך לתן תודה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, ואף שנדמה לך שחס ושלום, יש עוות הדין, שהקדוש-ברוך-הוא הולך אתך במדת הדין, ועוברים עליך צרות ויסורים, מרירות והרפתקאות, שמכל זה נתעקם לבך בעקמומיות ובספקות עליו יתברך, עם כל זאת עליך לדעת, יש הרבה דברים שאין אנו יודעים כלל, כי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ועל-כן לא כדאי להקשות קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, אלא לדעת שצדיק וישר הוא, ותמיד לחזור לעצמו על הפסוק (דברים לב, ד): "הצור תמים פועלו כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא", כי בודאי מה שעושה הקדוש-ברוך-הוא הוא בחשבון צדק, ואף שאין אנו מבינים כלל, כי לפי קטנות וצמצום דעתנו נדמה כאלו אבד מנוס ותקוה מאתנו, וכאלו הולכים אתנו במדת הדין, ויש, חס ושלום, עוות הדין, צריכים לדעת שכל אלו המחשבות והעקמומיות שעולות על הלב והמח, הכל מחמת רב

החטאים שאדם חטא ופגם נגדו יתברך ימים ושנים, כי על-ידי כל חטא ועון שאדם חוטא, חס ושלום, נגדו יתברך, הוא מקלקל את דעתו, שכלו וחקמתו, ומורידה אל השאול תחתית ומתחפיו, ואין לו כלים לקבל את אמתת מציאותו יתברך, אשר הוא כלו רחמים וחסד; ועל-כן ראה להרגיל את עצמו, אהובי, בני היקר, לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ותמיד תסתכל היטב בעולם, ותראה אשר יש בני-אדם שהם במצבים יותר גרועים ממך, ואף שזו אינה נחמה לצרתך, כי סוף כל סוף אתה סובל צרות ויסורים, דחקות ומרירות, עם כל זאת שמר על פתחי פיך, ואל תפלט מפיה, חס ושלום, אילו דבורים רעים כלפי מעלה, כי על זה בעצמו יכולים לקבל ענש גדול עד מאד, תסתכל ותתבונן היטב מה שעובר על בני-אדם פי כמה וכמה ממה שעובר עליך, כי יש סובלי חלאים ובעלי מומין, רחמנא לישזבן, שעוברים עליהם ענשים קשים ומרים שיש בזה העולם, ועל-כן מה ולמה לך להקשות קשיות עליו יתברך, ולעקם לבבך בעקמומיות, ראה למצא רק את הטוב והחסד שעושה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ואז אם תלך בדרך זו, כל החיים ישתנו לגמרי, כי כשהולכים בדרך זו – לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד

חנם שְׁעוֹשֶׂה עֲמָךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחַב הַלֵּב, וְזוֹכִים
 לַחַיּוֹת חַיִּים קְלִים עֲרָבִים וּמִתְקִים, וְאִין עוֹד טוֹב מִזֶּה;
 אֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלְאָה הַזֶּה שֶׁל לַתֵּן
 תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵז יִזְכֶּה לְ"חַיִּים
 קְלִים" עֲרָבִים וּמִתְקִים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם מִמָּשׁ כַּדְּגַמַּת
 הָעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹלָמוֹ יֵרָאֶה בְּחַיָּיו.

.ו.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! אִם אַתָּה רוֹצֶה לַחַיּוֹת "חַיִּים
 קְלִים", עֲרָבִים וּמִתְקִים, אַתָּה צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ
 לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְכָל בֶּן אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵינּוּ כְּמוֹ
 שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִידַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה
 עִמּוֹ רַק חֶסֶד וְרַחֲמִים, כְּמוֹ-כֵן הוּא צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת
 עֲצָמוֹ לַתֵּן תּוֹדָה לְכָל בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, וְאֵז דִּיקָא יַחֲיֶה
 "חַיִּים קְלִים" עֲרָבִים וּמִתְקִים, כִּי עַל-פִּי-רַב הַחַיִּים שֶׁל
 הָאָדָם מְמַרְמְרִים רַק מִחֲמַת שְׁחוֹשֵׁב שֶׁכָּל הָעוֹלָם חַיֵּב
 לוֹ מִשְׁהוּ, וְאִם לֹא עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ, אֵז יֵשׁ לוֹ אַכְזָבוֹת
 בְּחַיָּיו, וְעוֹבְרִים עָלָיו חַיִּים מָרִים וּמְרוֹרִים, וְסוֹבֵל אֶת
 הַגִּיהֲנוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי מֵאַחַר שֶׁבְּנֵי-אָדָם לֹא עָשׂוּ אֶת
 רְצוֹנוֹ, הוּא נִשְׁפָּר כְּחָרָס הַנִּשְׁפָּר לְאֵלֶּפֶי רְסִיטִים, וּמְרִים
 לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, וְהוּא מְלֹא טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת עַל

בְּנֵי-אָדָם, וְתָמִיד רַב וְחוֹלֵק עִם כָּל בְּרִיָּה, מֵאַחַר שֶׁלֹּא עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ, וּבִאֲמַת כָּל זֶה בָּא מִמֵּדַת הַגָּאוֹת וְהַיִּשּׁוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, כִּי כִשְׂאָדָם זוֹכָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְעֵינֵי עֲצָמוֹ, וַיִּודַע אֲשֶׁר כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הֵם רַק שְׂאוּלִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹרִידוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם אֶל תַּכְלִית מְסִימַת — לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו, וּלְלַמֵּד אֶת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהִיא חֻכְמַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בִּיְדִיעוֹת אֱלוֹי יִרְאֶה אִיךָ שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ חָיֵב לוֹ שׁוּם דְּבָר, וְהַפֵּל חֶסֶד חֲנָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּתֵּן לוֹ חַיִּים, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִתֵּן תּוֹדָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל וּלְכָל בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וּכְשֵׁיבְקֶשׁ אֵיזָה דְּבָר, יִתֵּן תּוֹדָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְגַלָּה אֶת טְהַר לְבָבוֹ, שֶׁהוּא מְעַרֵּף אֶת עַרְף יִקְרַת בְּנֵי-אָדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּנֵי-אָדָם יַעֲשׂוּ גַם אֶת רְצוֹנוֹ, מֵאַחַר שֶׁהוּא מִתְחַשֵּׁב עִמָּהֶם וְנוֹתֵן לָהֶם תְּשׁוּמַת-לֵב, וְכֵן יִרְצוּ כָּלֵם בְּחִבְרוּתוֹ, כִּי בְּדַרְךְ כָּל עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים רַבִּים, וְאִין בְּן-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו מֵה שֵׁי־עֵבֵר — צְרוּת וּמְרִירוּת, קִטְנוּת וְחִלְיִשׁוֹת הַיְדַעַת, עֲנִיּוֹת, דִּחְקוֹת וְחוּבוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן אִין לְאֵף אֶחָד סְבָלְנוֹת לְשַׁנֵּי, וּמְכָל שְׂכָן כְּשֶׁהַשְּׁנֵי מְמַרֵּר לוֹ אֶת חַיָּיו וּמְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, אִזּוֹ דִּיקָא זֶה לְעַמַּת זֶה חִבְרוֹ מְקַלְלוֹ, מְחַרְפוֹ וּמְגַדְפוֹ וְרַב עֲמוֹ, וְכָל הַחַיִּים מִתְּהַפְּכִים

לחיים מרורים, כי אין אחד מבין את השני, כי כל אחד יש לו האנוכיות שלו, ואינו מתחשב בזולתו, ומזה סובלים בני-אדם כל-כף הרבה בזה העולם, והכל מפני שאינם רוצים להתחשב בזולתם, ולכן יש כל-כף הרבה מריבות ומחלוקת וחלוקי דעות בין בני-אדם, והכל מחמת הישות והגאות, שבא מחמת שעקרו את עצמם ממנו יתברך, אבל תכף-ומיד כשאדם זוכה לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, הוא נעשה בעיני עצמו כלא ממש, ומתחיל לראות בחשיבות זולתו, ונותן לו תודה והודאה על כל מה שעושה בשבילו, ומתחשב עמו ונותן לו תשומת לב, אז זה לעמת זה "כמים הפנים לפנים" (משלי כז, יט) — גם חברו מתחשב בו, ונותן לו תשומת לב, ואוהבים זה את זה ורוצים לעזור זה לזה, ואז דיקא החיים "חיים קלים" ערבים. וצריך שתדע אהובי, בני היקר, כי בזה תלוייה הצלחת האדם בזה העולם, מי שרוצה לחיות "חיים קלים", ערבים ומתקים עליו להתחשב בזולתו, ואז דיקא יכול לחיות חיים טובים, ואף פעם לא תהיה מחלוקת ומריבות ביניהם.

וכמו שהוא בכלליות בין אדם לחברו, כך צריך להיות גם בביתו עם אשתו וילדיו, להרגיל את עצמו תמיד לתן תודה והודאה ולהתחשב בהם, ועל-ידי-זה

יתרחב לבם וְהִבִּית יְתֵהפֶף לְהִיּוֹת גֵּן עֵדֶן; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּה, שֶׁהִיא – הַתְּחַשְׁבוֹת בְּזוּלָתוֹ, וְלִתֵּן לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב, וּבִפְרֹט לְהוֹדוֹת לוֹ עַל מַעֲשָׂיו, שְׁאֵז דִּיקָא יַחֲיָה חַיִּים עֲרָבִים וּמְתַקִּים, וְלֹא יַחֲסֹר לוֹ דְּבַר.

ז.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! אֵל תְּשַׁכַּח כְּרַגַּע אֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ, וְאַל תִּבְלָבֵל עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁפִעוּלָם יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה תָּמִיד תִּבְרַח רַק אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יְתַבְּרֵךְ מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וּבִידִיעוֹת אֵלּוֹ תַחֲיָה "חַיִּים קְלִים", עֲרָבִים וּמְתַקִּים, כִּי רוּאִים בְּנֵי-אָדָם שְׁחִיָּיָהֶם מְרִים לָהֶם מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ לָהֶם אֲכֻזּוֹת בְּחַיִּים וְרָבִים עִם כָּל בְּרִיָּה שְׁפִעוּלָם, וְהַכֹּל מִחֲמַת שְׁשִׁכְחוּ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי בְּרַגַּע שְׁאָדָם מְאָמִין בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יְתַבְּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יְתַבְּרֵךְ מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְלִית אֲתָר פְּנוּי מִיָּנִיָּה, וְאַפְלוֹ מִחֲשָׁבָה אוֹ דְּבוּר שְׁעוּבָר עַל הָאָדָם וַיּוֹצֵא מִפִּיו, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ, בִּידִיעוֹת אֵלּוֹ הוּא

חי חיים ערבים ומתקים. ורואים בני-אדם שכל-כף מצטערים על מעשיהם ועל דבוריהם, ואומרים: "אם היינו חושבים כף וכף, הִיָּה כף וכף, ואם היינו מדברים כף וכף, הִיָּה כף וכף", ועל-כֵּן כִּשְׁהוֹלֵךְ נִגְד רְצוֹנָם הֵם מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעָרִים, לָמָּה הִיָּה לָהֶם לַחֲשֹׁב כָּךְ וְכָךְ שִׁיֵּצֵא כָּךְ וְכָךְ, וְלָמָּה הִצְרִיכוּ לְדַבֵּר כָּךְ וְכָךְ, וַיֵּצֵא כָּךְ וְכָךְ, וּבְאִמַּת הֵם שׁוֹכְחִים שֶׁהַדְּעָה וְהַדְּבוּר — לְחֵי עוֹלָמִים, כֹּל מָה שֶׁנִּכְנָס בְּדַעְתָּם, וְכֹל מָה שִׁיֵּצֵא מִפִּיהֶם, הַכֹּל מִחֵי עוֹלָמִים, אִם יִכְנִיסוּ יְדִיעוֹת אֵלָיו, אֲשֶׁר הַדְּעָה וְהַדְּבוּר לְחֵי עוֹלָמִים, וַיִּחְזְרוּ תָּמִיד בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי דִיִּקָּא יְחִיו חַיִּים עֲרָבִים וּמְתַקִּים, וְלֹא יִתְבַּלְבְּלוּ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, אֲלֵא תָּמִיד יִבְרְחוּ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁדִיִּקָּא עַל-יְדֵי-זֶה יְחִיו חַיִּים עֲרָבִים וּמְתַקִּים, חַיֵּי עוֹלָם הִפָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִף שֶׁהוּא דָּבָר קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הוּא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו הַמוֹעֲטִים וּמְחַזְּקִים אֶת הַמְּרָבָה אֶל תּוֹךְ לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, אֲזִי טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְנִצָּח וּנְצָחִים.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

